

MAGYAR SZABADALMI HIVATAL.

SZABADALMI LEIRÁS

74697. szám.

V/h. OSZTÁLY.

**Berendezés valamely légi járműnek a földfelülethez viszonyított mindenkor
helyzetének megállapítására.**

LUFTSCHIFFBAU SCHÜTTE-LANZ CÉG MANNHEIM-RHEINAUBAN.

A bejelentés napja 1917 december hó 31-ike.

Az eddigelé valamely tárgynak a földfelülethez viszonyított helyzetének megállapítására használatos hajlásmérők légi járművön nem alkalmazhatók, mivel adataik nem a tényleges, hanem a látszólagos nehézkedés által befolyásoltatnak. (Lásd Hasenkamp, Annalen der Hydrographie und Maritimen Meteorologie, 1916. Heft II.)

Az alább leírandó berendezésnél valamely légi jármű helyzetének megállapításához a földmágnességi mezőt vesszük segítségül. Emellett pl. egy vaspálcának azon tulajdonságát hasznosítjuk, hogy mágnessé lesz, ha a földmágnességi tengellyel párhuzamos helyzetben van. Ha helyzete a földmágnességi tengelyre merőleges, akkor elveszti mágnességét. Ha pl. két vaspálcát alkalmazunk, amelyek közül az egyik kb. párhuzamos a tartófölülettel, a másik pedig a röplőgép törzsével párhuzamos, akkor ezek a pálcák vízszintes helyzetben nem mágnesesek. Mihelyt a légi jármű egyik vagy másik irányban bizonyos hajlásszöget vesz föl, akkor a pálcák egyike vagy másika, vagy pedig mindkettő mágnessé lesz. A mágnesség mérve függ a hajlásszög nagyságától.

A berendezésnek az a célja, hogy ezt a mágnességet és ezzel a hajlásszöget indikálja. Ezt a következő módon érhetjük el:

Olyan (1) vaspálcát alkalmazunk, amely közepén meg van szakítva. A megszakítás helyén (2) pólussarúk vannak elrendezve és ezek között egy (3) dobhorgony forog, amelyet egy kis motor (óramű, váltóáramú elektromotor) hajt. A horgonyban keletkező áramot egy (4) mérőeszközbe vezetjük. A horgony forgatása helyett a hajlásszög jelzésére a horgony elmozdulása is szolgálhat, amely úgy keletkezik, hogy abban külön áramot vezetünk.

Az (1) vaspálcákat célszerűen lamellákból vagy drótokból állítjuk elő. Remanens mágnesség elkerülésére harántirányban is meg lehetnek osztva, esetleg vanóáramtói átfolyt tekercseléssel vagy kopogtatóberendezéssel is el lehetnek láva. Ahelyett, hogy a rőtört vaspálcák pólusai között rendezzük el, azt azok nekini is alkalmazhatjuk.

A közelben lévő mágneses tömegek befolyása ellentömegek által vagy helyzetüket változtató acélmágnesekek által kompenzálható.

Szabadalmi igények.

1. Berendezés légijárművek a földfölület-hez viszonyított mindenkori helyzetének megállapítására, azáltal jellemezve, hogy e célra a földmágnességi mező által egy forgógyűrű-, dob- vagy csévehorgonyban létesített áram, vagy pedig a horgonynak egy belevezetett áram által előidézett forgása használatik föl.
2. Az 1. igénypontban védett berendezés foganatosítási alakja, azáltal jellemezve, hogy a horgonyt metsző erővonalak intenzitása pálcák elrendezése által erősítettik.
3. Az 1. és 2. igénypontban védett berendezés foganatosítási alakja, azáltal jellemezve, hogy a vaspálcák remanens mágnessége külön berendezés (váltóáramú tekercselés, kopogtatóberendezése stb.) által megsemmisítettik.
4. Az 1—3. igénypontokban védett berendezés kiviteli alakja, azáltal jellemezve, hogy zavaró vastömegek hatása vastöntvények vagy permanens mágnesek elrendezése által kompenzálatik.
5. Az 1—4. igénypontokban védett berendezés kiviteli alakja, azáltal jellemezve, hogy két egymásra merőlegesen elrendezett készüléket alkalmazunk.

(1 rajzlap melléklettel.)

Berendezés valamely légjárműnek a földfelsülethez viszonyított
mindenkori helyzetének megállapítására.

LUFTSCHIFFBAU SCHÜTTE-LANZ CÉG
MANNHEIM-RHEINAUBAN.

